

Notat

Saksbehandler

Toril Emma Madsen, tlf. +47 98261695

Publisert på Luftfartstilsynets hjemmeside

Høringsnotat - utkast til forskrift om gebyr til Luftfartstilsynet for 2018

1. Innledning

Luftfartstilsynet har på anmodning fra Samferdselsdepartementet utarbeidet forslag til *Forskrift om gebyr til Luftfartstilsynet mv.* (heretter kalt gebyrforskrift) gjeldende fra 2018. Gebyrforskriften har vært endret årlig, sist ved forskrift nr. 286 datert 3. mars 2017.

Tilsynsaktiviteten i Luftfartstilsynet skal finansieres gjennom gebyrer. De siste årene har Luftfartstilsynet hatt fokus på å effektivisere driften for å følge opp regjeringens satsning på fornying, forenkling og forbedring innenfor offentlig sektor for å sikre en best mulig utnyttelse av tildelte ressurser. Utviklingen av Luftfartstilsynets tjenester går i retning av digitale tjenester, hvor tilgjengelighet og brukervennlighet vektlegges. Gevinstene ved digitale tjenester er blant annet kvalitetsforbedringer, effektivisering, innsparing av ressurser og enklere og mer fleksible tjenester/leveranser for brukerne. I dette arbeidet søkes det også samarbeid med andre etater. Fra januar 2017 fikk droneoperatører mulighet til å avlegge teoretisk eksamen ved landets trafikkstasjoner hos Statens vegvesen. Dette samarbeids – og digitaliseringsprosjektet har vært svært vellykket, og det arbeides nå med å utvide ordningen til å omfatte teorieksamen for privatflygere fra 2018. I tillegg arbeides det med å tilrettelegge for flere digitale tjenester. På lengre sikt vil overgang til nettbaserte tjenester kunne bidra til å holde kostnadene nede slik at gebyrene kan beholdes uendret eller reduseres.

Luftfartstilsynet gjennomførte i 2016 en stor omorganisering som resulterte i ny organisasjonsmodell. Den nye organisasjonsmodellen er implementert i 2017 og skal bidra til at Luftfartstilsynet i fremtiden kan jobbe smartere og mer effektivt og levere tjenester av høy kvalitet. Både omstillingsprosessen og implementeringsfasen har vært omfattende og ressurskrevende.

Etter omorganiseringen foretas nå en gjennomgang av rutiner og oppgaver, som sammen med planlagte digitaliseringstiltak også kan komme til å innebære endring i ressursbruk på flere områder.

På bakgrunn av det pågående arbeidet med omorganisering, effektiviseringstiltak og automatisering av manuelle tjenester endringene har Luftfartstilsynet ikke gjennomført ny kartlegging av ressursbruk eller beregning av kostnader og gebyrsatser for 2018. Den store omleggingen av Luftfartstilsynets organisasjon medfører også at regnskapstallene for 2016 per seksjon/avdeling ikke samsvarer med dagens organisasjonsinndeling.

2. Fastsettelse av gebyrer for 2018

Forslag til gebyrforskrift for 2018 er en videreføring av inneværende års gebyrforskrift, men det er foretatt noen mindre endringer i forskriftsteksten, blant annet for å samsvare med endring i regelverket eller allerede gjennomførte endringer i rutiner og saksbehandling.

Gebyrene i gjeldende gebyrforskrift er så langt det er mulig fastsatt i tråd med Finansdepartementets rundskriv R-112/15 *Bestemmelser om statlig gebyr og avgifts-finansiering*, datert 07.10.2015. Luffartstilsynet er omfattet av nettoføringsordningen for merverdiavgift i statsforvaltningen. Gebyrinntektene skal imidlertid fullt ut dekke kostnadene ved å produsere den gebyrbelagte tjenesten inklusive merverdiavgift, og nettoføringsordningen medfører ingen endring i dette, jf. Finansdepartementets rundskriv R-116, datert 12.03.2015

2.1 Om beregningsmodellen og forutsetninger for denne

I beregningsmodeller er Luffartstilsynets oppgaver inndelt i hovedområdene direktoratsoppgaver og tilsyns-oppgaver. Direktoratsoffisene omfatter blant annet informasjon og samfunnskontakt, analyse, regelverksutvikling, internasjonal deltakelse, samfunnsikkerhet og beredskap, mens tilsynsoppgavene omfatter godkjenninger og all tilsynsvirksomhet. Det er tidligere foretatt beregning av gjennomsnittlig ressursbruk knyttet til de ulike arbeidsoppgavene, dette gjelder både for tilsynsoppgaver som skal finansieres av gebyrer og direktoratsoppgavene som ikke er gebyrfinansiert. Relativ tidsbruk er estimert i antall dagsverk for de forskjellige aktivitetene, og dette er videre benyttet som fordelingsnøkkel ved beregning av kostnadene. Ledelse og administrative oppgaver er forholdsmessig fordelt både på tilsynsoppgavene og direktoratsoppgavene.

Beregningsmodellen som er benyttet ved utarbeidelse gebyrforskriften baserer seg på selvkostmetoden. Direkte kostnader som lønn, reise og andre faktiske kostnader per seksjon/avdeling er fordelt på seksjonens aktiviteter i henhold til ressursbruk. Indirekte kostnader/felleskostnader som husleie, strøm, administrasjon mm er fordelt både på direktoratsoppgaver og tilsynsoppgaver i henhold til ressursbruk per oppgave.

I beregningsmodellen som ble benyttet ved utarbeidelse av gebyrforskrift for 2017 ble internregnskapet for 2015 lagt til grunn med faktiske kostnader per seksjon/avdeling, korrigert for budsjettmessige endringer i henhold til budsjettet for 2016. Ved beregning av den enkelte gebyrsats ble kostnaden for gjennomsnittlig tidsbruk, direkte relaterte kostnader samt tilhørende andel av indirekte kostnader lagt til grunn. Det vil alltid være endringer i ressursbruk på det enkelte området fra år til år, noe som medfører at kostnadene vil endres tilsvarende.

2.2 Beregnede gebyrinntekter for tilsynsvirksomheten

I statsbudsjettet for 2017 fikk Luffartstilsynet bevilget en midlertidig budsjettøkning knyttet til digitalisering og gebyrsatsene ble i snitt økt med om lag 6 % for å dekke inn denne budsjettøkningen. For 2018 er det forventet en budsjettreduksjon tilknyttet digitalisering i tråd med planlagt nedtrappingsplan. I tillegg vil kostnadsrammen bli justert for lønns- og prisstigning, samt endringer som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen.

Alle beregninger av gebyrinntekter er gjort på grunnlag av erfaringstall og kjente endringer. Siden antall søknader og godkjenninger kan variere fra år til år, vil også faktiske inntekter på de ulike områdene variere i tråd med aktiviteten. Kostnaden for det enkelte gebyrområdet vil likevel være om lag den samme, siden endringer i personellressurser vil måtte skje over tid, noe som forutsetter at endringen i antall søknader eller godkjenninger vedvarer

Gebyrinntektene for 2018 er på bakgrunn av dette anslått til om lag 138,4 millioner kroner og fordelingen per gebyrområde er tilnærmet lik 2017.

Fordeling av gebyrinntekter per område	Budsjett gebyrinntekter 2017	Anslag gebyrinntekter 2018
Registrering av luftfartøy mv.	2,8	2,9
Flymedisin	2,6	2,6
Luftfartøy, Camo og flyverksted mm	29,8	29,9
Luftfartsselskap og andre operative gebyrer	30,4	30,7
Skole, sertifikat og simulator mm	25,3	25,3
Flyplass	11,8	11,8
Flysikring	19,0	19,0
Security og bakgrunnssjekk	15,1	16,2
Sum tilsynsoppgaver	136,8	138,4

3. Gjennomgang av forslag til gebyrforskrift for 2018

Forslag til gebyrforskrift for 2018 er som nevnt i stor grad en videreføring av gjeldende gebyrforskrift. På ett tilsynsområde er det allerede foretatt en omlegging av rutiner og saksbehandling, og der er det foreslått at gebyrsatsen reduseres for å oppnå bedre samsvar mellom dagens ressursbruk og det gebyret som skal betales. Dette er nærmere kommentert nedenfor.

Med unntak av securityområdet er det ikke foreslått generelle økninger i gebyrsatsene. På securityområdet er det imidlertid behov for økte personellressurser, noe som vil medføre økning i tilsynskostnaden på dette området og gebyrsatsene foreslås derfor økt med om lag 11 prosent. Den foreslåtte økningen avhenger av Regjeringens endelige budsjettforelegg.

I vedlagte utkast til gebyrforskrift for 2018 er foreslåtte endringer i forskriftsteksten og ny tekst markert med rød skrift. Der hvor det er foreslått at en bestemmelse eller deler av en bestemmelse skal utgå, er dette markert med en gjennomgående strek gjennom teksten eller beløpet. Nedenfor kommenteres de foreslåtte endringer i gebyrforskriften.

Kapittel II. Luftfartøy

§ 14 Gebyr for utstedelse av luftdyktighetsbevis/særskilt luftdyktighetsbevis/Permit to Fly/ særskilt flygetillatelse for ikke-erhvervsmessige luftfartøy som nevnt i EASA-forskriften, forordning (EF) nr. 216/2008 artikkel 4 nr. 4, jf. vedlegg II (Annex II-fartøy)

Produksjonsår for å regnes som historisk luftfartøy foreslås endret til 1968.

Kapittel IV. Luftfartsselskap mv.

§ 28 Utenlandske luftfartsselskaper

Det foreslås at bestemmelsen i § 28, andre ledd utgår da den ikke lenger er relevant.

Kapittel V. Andre operative tillatelser mv.

§ 33 Gebyr for tillatelse til flyging i restriksjonsområde.

Det foreslås tatt inn en presisering om at bestemmelsen gjelder både for luftfartøy og luftfartøy uten fører om bord. På bakgrunn av omlegging av interne rutiner og effektivisering av saksbehandlingen på dette området er gebyrsatsen foreslått betydelig redusert.

Kapittel VI. Sertifikat og skoletillatelse mv.

§ 34 Generelle bestemmelser om gebyr for luftfartssertifikat mv.

Andre ledd foreslås tatt ut da bestemmelsen ikke lenger ansees å være nødvendig.

§ 35 Gebyr for teoriprøver – piloter

Teoriprøve for privatflygere har hittil vært gjennomført som papirbasert eksamen, men fra 2018 vil eksamensordningen for disse bli lagt om. Luftfartstilsynet inngikk i 2016 en samarbeidsavtale med Statens vegvesen om gjennomføring av elektronisk eksamen for droneoperatører. Avtalen utvides nå til å omfatte teori eksamen for PPL/LAPL. Dette innebærer en fullstendig omlegging i den praktiske gjennomføringen av eksamen, noe som igjen har innvirkning på kostnadsgrunnlaget og gebyrsatsene. Innholdet i bestemmelsen er endret for å være tilpasset til ny eksamensordning.

§ 38 Gebyr for flytelefonistsertifikat og attestasjon til kabinbesetningsmedlem

Begrepet «gjenutstedelse» er tatt med i bestemmelsens første ledd for å klargjøre innholdet.

Kapittel VII. Flysikring

§ 46 Årsgebyr for tjenesteytere på flysikringsområdet og for kontrollflyorganisasjon

Det foreslås å ta inn en tilleggsbestemmelse i første ledd om gebyr etter regning i de tilfeller Luftfartstilsynets arbeid med særskilte endringshåndteringer blir særlig omfattende.

Kapittel VIII. Flyplass og security

§ 48 Gebyr for konsesjon for flyplass

Det foreslås å ta inn en presisering i fjerde ledd om at gebyret gjelder per flyplass.

§ 50 Sikkerhetsgodkjenning av leverandør av forsyninger til flyging, fraktleverandør, kjent avsender og andre aktører

Gebyrsatsene, med unntak av bestemmelsen i sjette ledd som gjelder bakgrunnssjekk er foreslått økt med om lag 11 prosent for å dekke inn forventet økning i kostnadene på securityområdet.

§ 51 Årsgebyr for lufthavner, luftfartsselskaper og sertifisert instruktør

Årsgebyrsatsene foreslås økt med om lag 11 prosent.

§ 52 Årsgebyr for sikkerhetsgodkjent fraktleverandør, leverandør av forsyninger og kjent avsender

Årsgebyrsatsene foreslås økt med om lag 11 prosent.

4. Den økonomiske utviklingen i Luftfartstilsynet

Luftfartstilsynets totale budsjettamme for inneværende år (2017) er på 219,8 mill.kr som inkluderer ekstra budsjettmidler til digitalisering. For 2018 er det forventet en reduksjon i den totale budsjettammen som følge av avbyråkratiserings – og effektiviseringsreformen og reduserte midler til digitalisering. I tillegg forventes kompensasjon for lønns- og prisstigning. Luftfartstilsynets utgiftsramme for 2018 vil fremgå av regjeringens forslag til statsbudsjett for 2018.

5. Høringsinnspill

Da det ikke er foreslått omfattende endringer i gebyrstrukturen eller gebyrsatsene er høringsfristen satt til syv uker. Alle interesserte inviteres til å komme med merknader til høringen. Det er ikke nødvendig å ha mottatt informasjon om høringen fra Luftfartstilsynet for å kunne gi sitt høringsinnspill.

Spørsmål om høringen kan rettes til seniorrådgiver Toril Madsen på e-post tem@caa.no

Eventuelle kommentarer til vedlagte forskriftsutkast bes sendt skriftlig per e-post til:

postmottak@caa.no eller per brev til: Luffartstilsynet, Postboks 243, 8001 Bodø

Høringsinnspill bes merket med Luffartstilsynets saksnummer 17/06482, og må være Luffartstilsynet i hende innen 1. desember 2017.

6. Ikrafttredelse

Det foreslås at forskrift om gebyr til Luffartstilsynet mv. trer i kraft **1. januar 2018**.